

БЪЛГАРИТЕ В СЕВЕРНОТО ПРИЧЕРНОМОРИЕ

ИЗСЛЕДВАНИЯ И МАТЕРИАЛИ

ТОМ ПЕТИ

НЕПОЗНАТИЯТ БЪЛГАРИН СТЕФАН КИНЧЕВ

Георги Николов

Името на Стефан Кинчев в България е почти непознато. За него се знае малко, при все че той е направил необходимото да бъде приобщен духовно към своя народ. Разполагаме със сведения, достатъчни да очертаем неговия житейски и творчески път. Основен извор засега са книгите му, и по-точно „Странната идея на един момък“, стихотворенията му с автобиографично начало и писмата му до негови познати. Изминатият от него житейски път е поучителен и с основание е обект на мемоаристиката.

1. Преписката ми със Ст. Кинчев започва, когато от Кабинета за работа с българите в чужбина получих неговия адрес. Преписката ми е краткотрайна поради смъртта му. Освен с литературоведски въпроси, тя е актуална с биографичните данни за Кинчев, както и със сведения за живота на българите, изселници в Бесарабия. Преписката обхваща десет писма, написани през 1984 — 1985 г. Ст. Кинчев пише и до други свои познати българи, като И. Дундаров, В. Даракева (вероятно Даракчиева) и др., у които вероятно ще се намерят негови писма.

От наличните писма могат да се извлекат следните биографични данни за Ст. Кинчев. Като своя рождена дата той сочи 22 март 1895 г. (позовава се на черковните книги). Роден е в с. Хасан Батар (Виноградное) в Бесарабия. Родът му е от с. Маломир [Карапча], Ямболско, а родовото име — Везирев (Везирите, Везирята).

За образоването си Кинчев пише следното (в писмото си от 12 ноември 1984 г.): „...съзнавам се, че аз съм с ниско образование, в село Хасан Батар първоначалното училище, което в него време беше на три години [имало тригодишен курс, б. м. Г. Н.], и брат ми Николай, като искаше да ме учи, ме записа в двукласното училище, което посещавах само една година, не можах да продължавам от недостатки на харча, който се трябваше и ме заведе в немецкото село Каргиз да се уча ковач...“

Детството на Кинчев преминава при крайно лоши условия на живот, вследствие на бедността на българите, преселници в Бесарабия. „Роден съм в една кухня. Името [вероятно е искал да напише „именно“] на кухня в него време се прекараше зимата. Често съм болеял. Баща ми два пъти

возможност да се збыди перевода на книгатами Страна идея на идин момак. Мисля че Вий щого срешните в България.

Желаеви най доброто от Господа Бога и дълги години на живово-
тъвии.

Писмата Ви всегда ще имат отговор от мене.

Ваш Стефан Михайлович Кинчев

(п)

Д-р.
Георги Николов
Бургас — България

26 ноември 1984

Драги Господине, учени Николов — здравеите!

Получах Вашо ръчдостно писмо — спасиба, снимката Ви на млад българен, красив аспект; интересно сас сходството на иин наш родственник по име Николов брат на моята буля Матронна които фамилията им тий също Николов. Както е известно от наши стари хора сме дошли от Карапча близ река Тунжа л днес е маломир, мо, Вие сте от Бургас неможа да саде че сте един род? но сходството много близко по Вашата снимка. Аз Ви благодаря за такав чудни подарок от Вас

По словата Ви сякаш ще видя ощти дорде сам жив моята творба на майчен язик, голяма радостъ!..

Бог дави е в помощ!..

Моето чувствувани в града-ми Корнелиу Прокопиу сами несрам кой подбуди делото на „Оменажен“; в града имами 5 писатели и много по учени от мене които обладават местния язик нол нямаха туй удоволствие което сторяха на менят до сега низнам кой подбди това дело.

Испращам-Ви идна моя снимка аконевиса хареса пишетими ще Виспратя друга...

За моята по подрамна биография ще намерите в первия том на пригавките на книгата, на първия том. Хай! да видим сега переведена моята книга, моя труд, на български язик.

Имах ощи три книги написани, 1., „Миланка“ 2- Истена на или лажа“ третета како струва чесноста“ . но аз ги избурих заплашен от цензурана в 1964. Благодаря-ви за Вшия труд прушавайти и извинети за многото грешки в писмотоми защото невиждам.

(п)

Д-р.
Георги Николов
Бургас — България

14 януар 1985

Уважаеми Българен, пишеви Стефан Кинчев. Получах вестника „Народни Другар“ сас Ваша стая чудно описана, спасиба.

А ко несте получели моята творба, молява пишетими ще испратя други по воздуха.

Передайте моята благодарность на Ганка, о меу муито обригадо! за дето перевела репортацията в вестника „А Воз до Пово“ газира се че Ганка ще быди переводчик на моята творба?...

Заглавието на книгата тий да быди, „Страна Идея на един момак“ само чи, имито на автора неможи да быди „Къинчев“ но Кинчев защото ако быди таз мяя книга продадяна в Бессарабия (Бившата Бессарабия имено в роднотоми село никой не ма знай сас името Кинчев но ма знаят като Кинчев?; Това е моето име и през име в роднотоми село...)

Отказвам-се от какав не буть заработка от моето творение никаква печалба, аз меща.

Ако можите да глезете в контакт сас кмета на селото Маломир билото Карапча моля Ви да питати селската глава имали останали някоги хора от моя род, „Визирски“ което прозвище до сега е в роднотоми село Гасан Батар... аз му писах писмо в което му се мопиф дами отвирни вопроса но нямах никакав ответ..

Уважаеми Д-р. Николов велико спасиба за труда Ви! прушавайте ваш знаком по писмата Стефан Михайлович Кинчев.

(п)

8 Февраль 1985

Драги-Ми ученни българен, благодаряви за милото Ви писмо от 29 януар 1985 година; писмото Ви достигна в Бразилия за 9 дена, товае редкость.

Днес, Ви испращам по воздуха първия том на Страна идея на един момак, и ако не получите книгите испратени по напред по морето ще Ви испратя и втория том който е пачатан в три книги.

Разбирам чи първия том, макар че е по малко листе от втория том ще даде време дасе сообщим каквото переводчика дани останали без работа, ще даде времито да достигнат ощи трити останали книги.

Недчвно получах неколко инострани писмав които отмечват чи са чули за меня в България и взели адреса-ми от списанието „Родобюние“.

Едното от тез писма е от Австралия което ви го испращам да го причтети...

„март испылвам 90 години, денят наближава, роденсам в една кухня, името на кухня в него време са прикарваш зимата, често сам болеял, бащами двалпътя си дохадял от полето като оставал стадотоси на чираха каквото дабыди на погребението-ми но това ниса случало и сам прикарвар и побеждавал болезната...

Садбата ма доведи тук, в таз тропическа страна на 31 година на животя-ми, вече сам в Бразилия 59 години.

Д-р. Стоянов пишими често и аз му испратях програмата записана на магнитна лента да чуе моята реч на деня на чувствуваниетоми от Факултета на Философия и местнити власти.

Господин Румен Стоянов сега е в Мексика, сас него веда постоянна переписка.

Драги мой николов, от меня на Вас и семейството-хх Ви най добро пожелание удача в Вашто предпринятие каквото моята творба переводаи да быди удачни...

Привет Вам и дыалги години на животя-Ви!..

От Степан Михайлович Кинчев

Очаквам ответ

(п)

21 март 1985

Многоуважаеми Г-н. Гиорги Николов- здравейте!

С настоящето ви уведомлявам че получах Вашо сладко писмо сас „Мартиницата“ която ми возбди детските години в март месец се носяхми мартиници, моята майка която тий се грижиш з меня като испалвани традиционални обет....

Много марадва вашето желания да идти в Маломир и дассе постарате да сидирите нашета погаснала вамилия или-же прозвище „Визирята“.

Аз съм болен, имам шага на михюрси (пузир) на второстепени рост, казват че можи дасе излечи.

Утря испылвам 90 години; роден сам в 1895 22 март, това сре истирирано в церковните книги в село Гасан Батыр – днес е Виноградное. Радвамся ощи спорее получванието моята творба испратна в февраль месец, само низнам квосе случи са пратените по морето и че веч се в расположениия на таз мила жена Ганка.

Много желаят да получа някой страници переведени на български язик дорде сам жив.

Благодарява за всичко Г-н. Николов! Бог да вие в помощ! азл Степан Михайлович Кинчев които предкитиму дошли в Бесарабия от село Карапчал прущавай и извинявай...

(п)

25 март 1985

Многоуважаеми Д-р. Николов – Здравейте!

Вспонях вашето иелание да имате и четете поезии и случ ино домат на Поета в нашия град ма честити като напечатаха едно мое стихотворение „Витамас да Инглаца“ (переводчика-ви ще разбирае), това е на парвата страница на списанието „СЕР ПО Етч“ което с издава в Дома на Поета кой о аз участвовам, като член.

И на другата страница Дома на Поета описват моето чествоание.

В сякой идин брой излягва една моя поезия – таз аз Вия пращатам. Прущавай и вземете привет от туха о С.Кинчев

(п)

18 април 1985

Уважаеми Д-р. Гиорги Николов! може и да Ваотруждав сас мойти писма но тук идва ощи едно на Ваше име.

Имам справочни лист на грешките на моята творба които се с неосторожнос сторени от издаделството на первия том л което мисля че ще быди полезно на переводчика добрят Ганка; например там има мяста дето е казано „Турба“ и отпечатано „Туба“ – Бел Град е Болград и тий нататак.

Главното моя интерес е да зная как варви перевода е ако има как дами испратити някой листе веч переведени от португалски на български язик...

И друго как сас Ваша справка в село Маломир относно за родатнил

И кви новости имати в Бургас и Болгариая?

Аз туха подир операцията на михюра като очистяха от рана и простата сига приемам лекарства постоянно.

Едно само ми са нормализа – еденто? но изкубех тяжест на шасадесет кяла и варвя много трудно....

Останалото вий наверно четахти в последнотоми писмо за чествуващето на „Дома на Поетите“ и мойти 90 години на животя-ми, прущавайти и извинявайте

Ваш Степан Кинчев

(п)

Д-р.
Гиорги Николов

8 Июля 1985

8000 – Бургас
Балгария

Многоуважаеми учени Николов, здравствуйте!

Ощи идин пыт ви пиша щ на дежда даще добия Вашия ответ конкретно относно перевода на моя труд (творба) „Страна идея на идин момак“ и най много мое желание дордещам жив давида книгатами напечана в мойти раце на български язик?...

Искам да знам, получихти книгити испратени от меня по море? или ощи нестеги получали?...

И Вий, как приижувавати? Вашето семейство?.. Чешто получувам пицма от Румен Стоянов, той е в Мекцико. Неговото желание е както и мойто по щокро книгата-ми да излези от печат.

Както Ви пища, правихами операция на пикочния михюр като звадяха язва от която тичеши кръв и щега няма повичи крав но пт дето минава пикочта ма боли от денън наденъ повичи.

Очитими почти щовищем затемняха чета щащ увеличительно щте ло
буква по буква; поради това прищтанах да пиша .

Приветствайте от меня Ващи близки и Ганка дето се труди на певода.

Моля Ва Господин Николов акоми пишити,пишетими на машинка
заштото рокуписното го чета с голямо затруднение..

Млого ви здрави и прущавайти

Вашия Стефан

(п)